

OECD snedvrider skolan

Publicerad här den 14 maj 2015

I PARTILEDARDEBATTEN I TV den 10 maj om skolan hamnade rekommendationerna från OECD i centrum. De togs till försvar för den skolpolitik som alliansen har fört. Alliansen har länge låtit OECD vara med och styra skolan. För OECD verkar skolans främsta uppgift vara att forma kuggar som passar in i det ekonomiska maskineriet. Många av förändringarna i skolan bär spår av denna näringslivets strävan efter effektivitet.

Dit hör till exempel den mål- och resultatstyrning som infördes på 1990-talet. De utökade betygen. Fokuseringen på mätbara kunskaper. Individuella lärarlöner och karriärtjänster. Det fria skolvalet. Och inte minst styrningen genom PISA-undersökningarna. Inga av dessa förändringar har bidragit till att eleverna lär sig bättre eller mår bättre. Det är tvärtom, och detta särskilt för de skolsvaga eleverna.

När det gäller mål- och resultatstyrningen har många lärare och elever funnit detsamma som General Teaching Council i England skriver med stöd från omfattande forskning i Cambridge: »Sådana detaljerade kursplaner kopplade till graderade betyg skapar stress och panik, sänker kvaliteten och bidrar till att uttråkade elever hoppar av skolan i förtid.«

Forskarna är eniga om att graderade betyg inte leder till att eleverna lär sig mer. De graderade betygen är förödande för självförtroendet hos de skolsvaga elever som tidigt tvingas att jämföra sina prestationer med bättre lottade elevers. De mera framgångsrika eleverna lär sig också sämre. De lär sig för betygen, inte för kunskaperna.

Kraven på att kunskaperna ska vara mätbara medför att eleverna går miste om mycket av den handlingsberedskap och den förmåga till ett rikare liv som skolan skulle kunna ge. Detta gäller till exempel den djupare förståelsen för sammanhang. Eller det kritiska tänkandet, kreativiteten och samarbetsförmågan. Eller förmågan att utöva eller njuta av musik, litteratur, konst och idrott. Sådana inslag sätts på undantag i skolan när man fokuserar på de mätbara kunskaperna.

Att premiera »bra« lärare genom att ge dem högre löneökningar eller välavlönade förstelärartjänster sår split i kollegierna. Det bidrar till att många lärare känner sig orättvist förbigångna. De kan lätt tappa motivation att anstränga sig i jobbet.

Genom det fria skolvalet får skolor i utsatta områden mindre resurser för stöd åt de elever som behöver stöd. Dessa elever förlorar också den draghjälp de hade fått av de mera framgångsrika elever och goda lärare som har lämnat skolan.

Om PISA-undersökningarna skriver 83 professorer och skolledare i The Guardian att »de snedvrider skolans mål, minskar lärarnas frihet och professionella utrymme, stressar både skolor, lärare och elever och lockar till kortsiktiga kvicka fixar.«

Eftersom alliansen till stora delar har gjort OECD:s önskemål till sin skolpolitik är det lätt att förstå att de lät OECD utreda deras skolpolitik. Därigenom kunde alliansens partiledare hämta stöd från OECD för de argument och förslag de förde fram under debatten: Slå vakt om det fria skolvalet. Ge eleverna fler lektioner i matematik. Inrätta fler karriärtjänster åt duktiga lärare. Och så vidare.